

**2024-2025 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI 9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 1. DÖNEM 2. YAZILI ORTAK SINAV
PROVASI SORULARI (KOLAY DÜZEY)
(SORULAR MEB'İN YAYIMLADIĞI 9. SINIF ORTAK SINAV SENARYOLARINDAN SENARYO 1'E GÖRE
DÜZENLENMİŞTİR.)**

1. Gerçek dostluğun ne olduğunu bilirim; bildiğim için de dostumu kendime çekmekten çok, kendimi ona veririm. Ona iyilik etmeyi onun bana iyilik etmesinden daha çok istemekle kalmam, kendine her edeceği iyiliğin bana da iyilik olmasını isterim. Bana en büyük iyiliği kendine iyilik ettiği zaman etmiş olur. Bir yere gitmek ona hoş geliyor yahut bir işine yarıyorsa uzakta olması bana yanımda olmasından daha tatlı gelir. Kaldı ki haberleşmek olanağı varsa insan ayrı düşmüş de sayılmaz. Ben vaktiyle dostumdan ayrılmada yarar bile buldum. Birbirimizden uzaklaşmakla hayatımızı daha fazla doldurmuş, olanaklarımızı genişletmiş oluyorduk. Başka başka yerlerde o benim için yaşıyor, keyfediyordu; ben de onun için...

a. Bu parçanın ana fikrini yazınız.

b. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak isteneni yazınız.

2. "O kadar kaynaşmıştık ki ayrı ayrı yerlerde olmakla anamızdaki gönül birliği bir kat daha zenginleşiyordu."

Bu cümlede altı çizili sözcük ve söz grubunun kazandığı anlam özelliğini açıklayınız ve bunların geçtiği birere cümle kurunuz.

3.

...
Zafer değil bu millet zaferinin yanında
Cihanın dört ucuna korku salan seferler!
En büyük kahramanlar işte öz vatanında
İstiklâlin uğruna bu kan dökmüş neferler.

Hemşerim, bak da göğsün iftiharla kabarsın
Şu eflâke ser çeken yüce dağlar boyunca!
Set çekme hislerine bu güzel günde, varsın
Hürriyetin zevkini için tatsın doyunca.

Yukarıdaki şiirde şair, millî ve manevi değerlerimizden hangisine yer vermiştir, yazınız.

4. Aşağıdaki beyitlerde yer verilen söz sanatlarını yazıp açıklayınız.

I. Beyit: Ben de Galip bu zemin-i tazede
Gül gibi açıldım amma gülmedim

II. Beyit: Akışta demetlenmiş, büyük, küçük, kâinat;
Şu çıkan buluta bak, bu inen suya inat!

5.

Kalbim yine üzgün, seni andım da derinden
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden
Yorgun ve kırılmış gibi en ince yerinden
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden

Bu dizelerde şairin duygularını dile getirdiği imgeleri tespit edip kısaca açıklayınız.

6. “Mızız, dırdırcı insanları hiç sevmem. Bu adamlar yaşamının sevinçlerine yan çizer; dertlere can atar, dertlerle kaynaşırlar.” cümlesinde kullanılan tırnak işareti, virgül, nokta ve noktalı virgül işaretlerinin işlevlerini yazınız.

7. Buğday çuvalıların üzerin de semiz güvercinler tembel tembel dolaşırken kapının önünde mavi gökden birden bire dolan gözleri ve gurup eden aydan bir kızıl renk almış tenleriyle küçük kızlar bekler. Sırasına değirmenlerin döndüğü Anadolunun bu sulak dere içlerini bir altın tepsi gibi her zaman yeşil, cilâlı, renk renk gördüm.

Bu parçada yazımı yanlış yapılan sözcükleri bulup doğrusunu yazınız ve neden yanlış yazıldığını açıklayınız.

8.

Eğer gerçek gönül dostuysan
Uzak olsan da yanımdasın
Eğer dostluğu bilmiyorsan
Yanımda olsan da uzaktasın.

Çok dostlar geçti dergâhımdan
Kimi gerçek kimi yalandan
Sahte dostlukları değil de
Gerçekçiyi severim candan.

Bu şiirden hareketle “gerçek dostluk” temalı, deneme türünün özelliklerini de yansıtan bir kompozisyon yazınız. (Yazınız; cümle sayısı, verilen konu, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

SÜRE YAYINLARI ZÜMRESİ

2024-2025 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI 9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 1. DÖNEM 2. YAZILI ORTAK SINAV
PROVASI SORULARI CEVAP ANAHTARI (KOLAY DÜZEY)
(SORULAR MEB'İN YAYIMLADIĞI 9. SINIF ORTAK SINAV SENARYOLARINDAN SENARYO 1'E GÖRE
DÜZENLENMİŞTİR.)

1. Gerçek dostluğun ne olduğunu bilirim; bildiğim için de dostumu kendime çekmekten çok, kendimi ona veririm. Ona iyilik etmeyi onun bana iyilik etmesinden daha çok istemekle kalmam, kendine her edeceği iyiliğin bana da iyilik olmasını isterim. Bana en büyük iyiliği kendine iyilik ettiği zaman etmiş olur. Bir yere gitmek ona hoş geliyor yahut bir işine yarıyorsa uzakta olması bana yanımda olmasından daha tatlı gelir. Kaldı ki haberleşmek olanağı varsa insan ayrı düşmüş de sayılmaz. Ben vaktiyle dostumdan ayrılmada yarar bile buldum. Birbirimizden uzaklaşmakla hayatımızı daha fazla doldurmuş, olanaklarımızı genişletmiş oluyorduk. Başka başka yerlerde o benim için yaşıyor, keyfediyordu; ben de onun için...

a. Bu parçanın ana fikrini yazınız.

Dostların birbirinden belli bir süre uzak kalması dostluklara zarar vermediği gibi dostlukların pekişmesine yardımcı olur.

b. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak isteneni yazınız.

Birbirini seven iki kişinin ayrı kalması haberleşme ve tekrar bir araya gelme imkânlarını kolaylaştırır.

2. "O kadar kaynaşmıştık ki ayrı ayrı yerlerde olmakla anamızdaki gönül birliği bir kat daha zenginleşiyordu."

Bu cümlede altı çizili sözcük ve söz grubunun kazandığı anlam özelliğini açıklayınız ve bunların geçtiği birere cümle kurunuz.

Mecaz anlam kazanmışlardır.

Yeni gelen öğrenci sınıfımızla hemen kaynaştı.

Komşularla gönül birliğimiz o mahallede bambaşkaydı.

3.

...

Zafer değil bu millet zaferinin yanında
Cihanın dört ucuna korku salan seferler!
En büyük kahramanlar işte öz vatanında
İstiklâlin uğruna bu kan dökmüş neferler.

Hemşerim, bak da göğsün iftiharla kabarsın
Şu eflâke ser çeken yüce dağlar boyunca!
Set çekme hislerine bu güzel günde, varsın
Hürriyetin zevkini için tatsın doyunca.

Yukarıdaki şiirde şair, millî ve manevi değerlerimizden hangisine yer vermiştir, yazınız.

Öz vatanında özgürlüğün tadını yaşamaya, vatanına sahip çıkma duygusunu hissetmeye yer verilmiştir.

4. Aşağıdaki beyitlerde yer verilen söz sanatlarını yazıp açıklayınız.

I. Beyit: Ben de Galip bu zemin-i tazede
Gül gibi açıldım amma gülmedim

Gül gibi açıldın, derken benzetme sanatına yer verilmiştir.

II. Beyit: Akışta demetlenmiş, büyük, küçük, kâinat;
Şu çıkan buluta bak, bu inen suya inat!

Büyük, küçük, çıkan, inen gibi sözcüklerle tezat sanatına yer verilmiştir.

5.

Kalbim yine üzgün, seni andım da derinden
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden
Yorgun ve kırılmış gibi en ince yerinden
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden

Bu dizelerde şairin duygularını dile getirdiği imgeleri tespit edip kısaca açıklayınız.

Derinden anmak: Çok yoğun bir şekilde özlem duymak

Eski hazan bahçeleri: İnsanı hüzne boğan sonbahar mevsimi, sararmış yapraklarıyla insana üzüntü veren bahçeler anlatılmak istenmiş.

En ince yerinden kırılmak ve yorgun olmak: Bir ağacın en ince dalı gibi kalbi kırılmış, istiare yaparak derin üzüntüsünü anlatmaya çalışmış.

6. “Mızız, dırdırcı insanları hiç sevmem. Bu adamlar yaşamının sevinçlerine yan çizer; dertlere can atar, dertlerle kaynaşırlar.” cümlesinde kullanılan tırnak işareti, virgül, nokta ve noktalı virgül işaretlerinin işlevlerini yazınız.

Tırnak işareti: Alıntı cümle olduğu için kullanılmış.

Virgül: Eş görevli sözcükleri ayırmak için kullanılmış.

Nokta: Bitmiş cümlelerin sonuna konur.

Noktalı virgül: Ögeleri virgülle ayrılmış sıralı cümlelerde kullanılır.

7. Buğday çuvalıları üzerin de semiz güvercinler tembel tembel dolaşırken kapının önünde mavi gökden birden bire dolan gözleri ve gurup eden aydan bir kızıl renk almış tenleriyle küçük kızlar bekler. Sırasına değirmenlerin döndüğü Anadolunun bu sulak dere içlerini bir altın tepsisi gibi her zaman yeşil, cilâlı, renk renk gördüm.

Bu parçada yazımı yanlış yapılan sözcükleri bulup doğrusunu yazınız ve neden yanlış yazıldığını açıklayınız.

Üzerin de – üzerinde : Hâl eki bitişik yazılır.

Gökden – gökten : Ünsüz uyumu olduğu için

Sırasına – sıra sıra : İkileme olduğu için ayrı yazılır.

Anadolunun – Anadolu’nun : Özel adlara gelen ekler ayrı yazılır.

8.

Eğer gerçek gönül dostuysan
Uzak olsan da yanımdasın
Eğer dostluğu bilmiyorsan
Yanımda olsan da uzaktasın.

Çok dostlar geçti dergâhımdan
Kimi gerçek kimi yalandan
Sahte dostlukları değil de
Gerçekçiyi severim candan.

Bu şiirden hareketle “gerçek dostluk” temalı, deneme türünün özelliklerini de yansıtan bir kompozisyon yazınız. (Yazınız; cümle sayısı, verilen konu, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

GERÇEK DOSTLUK

Dostluk, bir insan için en önemli değerlerden biridir. İnsan hayatında dost kadar önemli bir şey yoktur ama gerçek dost... Kimi insanlar dost gibi görünürler ama en ufak sürçmende vefasızlıklarını gösterirler. Ayrıca gerçek dostlar için mesafelerin önemi de yoktur. Çok uzakta olan iki arkadaş gerçek dostluk kurmuşsa onların uzak olmasının bir önemi yoktur. Başı dara düştüğünde o uzaktaki dostu bir yolunu bulup arkadaşına yardım eder.

İki insan arasındaki dostluğu pekiştiren unsurlardan biri de birbirlerine yalan söylememeleridir. Nice dostluk kaleleri yalan rüzgârıyla yıkılıp gitmiştir. Karşılıklı güven açısından dürüst olmak, doğru konuşmak çok önemli bir değerdir. Sürekli yalan söyleyen bir kişi gerçek dost bulamaz, gerçek dost da olamaz.

SÜRE YAYINLARI ZÜMRESİ

SÜRE
YAYINLARI

Yeni Bir Konsept